Sri G. DUGGAPPA.—I seek the leave of the House to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—Sri S. Srinivasa Iyengar has given as many as 8 cut motions. He may select.....

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I will select Nos. 22, 24, 26 and 28 and the rest I will finish in one sentence or two.

Mr. SPEAKER.—No. There are two more demands and we have only a short time at our disposal. The Minister also must reply. That takes its own time. Select two for the time being. Which are those two ?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then I will select 22 and 24.

Mr. SPEAKER.—No. 22 is general and inadmissible.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Then I select 24 and 28.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—Cut motion No. 44 is of a similar nature. If permitted I will speak after Sri Srinivasa Iyengar speaks.

Mr. SPEAKER.—Yes, you can support him.

Training given to Nurses

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Sir, I beg to move :

> "That the demand under the Head '38. Medical' for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to raise a discussion on the policy followed in the matter of giving training to nurses)."

At present training is given to nurses in various hospitals. The selection for training is made by the Head of the Department. The training is given for a period of three years. I submit that the training given today is far below the standard of that in other parts of India. I may be permitted to read what the Education Reforms Committee have said about nurses' training. They have said as follows :

> "There is a great need for trained persons in the fields of Nursing, Pharmacy, Public Health, etc., for which there is no organised training in the State at present. There are some facilities for training nurses but these are totally inadequate to meet the requirements of the State. It was brought to our notice that the standard of training in nursing here was much below that prevailing outside the State and that the Nurses trained in Mysore were not eligible for appointment outside. This situation must be set right soon."

I have moved this cut motion just to draw the attention of Government to these important observations by the Reforms Committee. More than medicine, it is the good work of nurses that will have a better effect on the patients. Unfortunately the present training does not conform to the standard existing outside. So far as nurses' training is concerned, I had an occasion to witness how pupils are trained. While I was an in-patient in the Victoria Hospital for some operation, I saw the nurses' training class. Most of them were from Malabar. I would like to know whether you could not get persons for training in the Mysore State itself. I would like to know also whether we cannot organise any institution wherein we can easily give training to many women who would be forthcoming for such training. I know that our women are not coming forward for the training. They have got some difficulties. Socially they feel that it is a profession which they cannot undertake. I am one who would like to see that nurses' profession is the best, because it is the nursing that is most important to a patient. It is the nurse who counts much in a hospital. Therefore I submit that the State should take some steps or they must think of some method by which they can encourage women of the higher status to get into nursing profession and to see that they get very good training as would conform to the standard prevailing in other parts of India. That is very necessary, Sir, and their salary and their method of living and conduct have a bearing on their work. I believe the Government do

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

realise the importance of the nursing profession. Sir, as it is, I think in Mysore State, in Bowring Hospital nurses' training is very good and I do not know why in other parts of the State we should not also give similar training.

Sir, further I would like to say that in most of the rural dispensaries many of these nurses are not up to the standard and in fact in the L. F. dispensaries, midwifery and nursing are attended by only one nurse there and if the nurse that is posted is not well-equipped and is not well-trained, then you can imagine the hardship that the people will be put to.

Sir, our women's dispensaries, *i.e.*, maternity dispensaries are very few in number and what is the facility that the Government have given so far as maternity hospitals are concerned in rural parts? Therefore I submit that the Government should immediately take steps to organise a central institution in some part of the State and to select women who are best fitted for the profession; give them encouragement by giving them good salary and good accommodation and good opportunities to serve the patients. That is all, Sir.

MR. SPEAKER.—Cut motion moved:

"That the demand be reduced by Rs. 100.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಈ ನರ್ಸುಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸುಗಳ ಶಿಶ್ರೂಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ನಮ್ಮ ದೇಶವಲ್ಲಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷ್ಷ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕೋ, ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷ್ಷಗೆ ಬರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ನನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥ ತಲಬು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 75 ರಿಂದ 100 ರ ಒಂದು ಗ್ರೇಡು ಇದೆ; 45 ರಿಂದ 70 ರ ಒಂದು ಗ್ರೇಡು ಇದೆ. ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ಸ್ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಳಗಳು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕೇ? ಈ ನರ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶಿಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲೂ ಈ ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ; ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾಸಗೃಹಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ನರ್ಸುಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಾಸ ಗೃಹಗಳು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ವಾಸಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನರ್ಸ್‌ಸ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನರ್ಸುಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಡೆಪ್ಯುಟೇಷನ್ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ ಅವರೇ ಆ ಸ್ಕೆಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನರ್ಸುಗಳಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವರು ಅನೇಕರು ಮೈಸೂರಿನವರಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ನಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೇಲ್‌ದರ್ಜೆಯ ಜನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇಂಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ನನ್ನು ಗೌರವಯುತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಸ್ಕೇಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಈ ನರ್ಸುಗಳ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ: ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ in-patients ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು

ಪೇಷೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ನರ್ಸುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ದಾಮಾಷಾ ಏನಿದೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬ ನರ್ಸು ನರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 3 ಜನ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನರ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನರ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಲಂಡನ್ನಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನರ್ಸುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನರ್ಸು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷ್ ಅನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಆದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಫೆಷ್ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಎಂಬ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ: ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಎನ್ನುವವಳ ಹೆಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೈಟಿಂಗೇಲು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೋಗಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೂತೂಹಲದಿಂದ ಕಾದುಕೊಂಡು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಳ ಬರೀ ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ನರ್ಸುಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧಿ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯಮಾತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬರೀ ಅದು ಒಂದು ಡ್ಯೂಟಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡದೆ, ಅದು ಒಂದು ದೇವರ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋಣ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಸಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, in supporting the cut motion brought by my friend Mr. Srinivasa Iyengar, I wish to bring to the notice of the Government, Sir, that the nursing profession in this State is in a most deplorable state. More than once, I have brought it to the notice of this House. Nursing is a most ill-paid profession. More than that, Government is fully aware of the fact that the nursing training given in the Bowring Hospital and Lady Curzon Hospital is the best. But yet the Government persist in lowering the standard of nursing in the other hospitals and now because of that they are thinking that it is high time that the nursing standards in the Bowring and Curzon Hospitals also is lowered. I fail to understand the wisdom of this move. Right from the beginning representations have been made and it has been brought home to the Government that this step is perfectly wrong and unwise. If you want to improve the nursing profession in the State, for heaven's sake, do not lower the standards in the Bowring and Curzon Hospitals. Already the salary that is paid to the nurses is considerably low being in the region of 40 or 50 rupees basic pay. When we are spending a crore of rupees on hospitals, there should not be any difficulty in spending a few more rupees on the nursing staff. You do not expect nurses to work for 12 solid hours quite against any labour regulations in the world to be paid a salary of Rs. 40 or Rs. 45 for this 12 hours' work handling more than 20 to 30 patients each day !! I cannot understand this. Is it simply because these poor girls have no representative to bring their case here ? Or is it because they continue to work in silence and without protest and they cannot make their voice heard in Government that the Government is taking such undue advantage ? How many times the Government has to be told that the nursing staff is in a most sorry state ? My own impression is, Sir, that if only we can have a good nursing service in the various hospitals, much better wook is likely to be turned out because what the patients need more than the medicine itself is good and careful nursing. I would like to have the number of nurses increased ; if this is impossible on financial grounds I would prefer less number of doctors and rather more number of nurses and nurses of the right type.

Will the Hon'ble Minister give me a definite assurance that during the year to come their nursing policy in the State will be as indicated by my friend Sri Srinivasa Iyengar and also as I have stated ?

2-30 P.M.

Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—I should like to say a few words in support of the cut motion moved by Sri Srinivasa Iyengar. Sri Mascarenhas has made out a very good case. The profession of nurse is described as the noblest profession; but in Mysore, I am afraid, it is the most helpless profession. They work day and night and there are many grievances under which they labour. There is no way for them to put forth these grievances. For example, when the hospital nurse is on duty she will not get even a plate of curry and rice. Under the Payment of Wages Act, for the purpose of calculating wages all allowances are taken into account. Sri Srinivasa Iyengar said, we could not attract people in the State to the nursing service and so only nurses of Malabar are recruited to the hospitals of the State. The reason for this is that they get small stipends. This stipend is not given to them even after they complete their training. The salary to nurses in Mysore State is the lowest, lower perhaps than Travancore-Cochin. That is why they do not come forward for this work. Recently it was brought to my notice that sisters who have put in 12 years of service in a certain hospital were asked to do Ayah's work due to inadequacy of staff sanctioned by the Director. This state of affairs must not continue. If there is any saving in the Medical Department, it is only due to not appointing the required number of nurses in the several hospitals.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನರ್ಸುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ತಂದಿರುವ ಜ್ಞೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಸಾಲದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 300 ಜನ ರೋಗಿಗಳಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 6 ಜನ ಮಾತ್ರ ನರ್ಸುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಷ್ಟೋಸಲ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನರ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ನರ್ಸುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ 'ಏನುಮಾಡುವುದು, ಆ ಊರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನರ್ಸುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಂಗಸರು ನರ್ಸುಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರೆ, ಜನರ ಸೇವೆ ಆ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ 3-4 ಜನರು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರೂ ಅವರ ಹೈಕಿ ಯಾರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನರ್ಸುಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ, ಒಟ್ಟು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿರುವ ನರ್ಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕಪೈಕಿ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರು, ದೊಡ್ಡವರು ಬಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಬಡವರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು, ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ, ಈ ತರಹ ಮಾಡಬಾರದು, ಹಣದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು; ಹಣದಾಸೆ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಹೆಂಗಸರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದರೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾದುದು; ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಥರ್ಡ್ ಇಯರ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿರುವವರೂ ಈಗ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅರ್ಹತೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನರ್ಸುಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ನರ್ಸುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker, Sir, at present two standards of training of nurses are in vogue, one in Bowring and Lady Curzon Hospitals, and the other in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals. The training given in Bowring and Lady Curzon Hospitals is of

a higher order than that imparted in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals. The basic educational qualification of the candidate eligible for training in the Bowring Hospital is a pass in the S.S.L.C. examination while that prescribed for the candidates selected for training in the other two hospitals is only fourth form course. Those who receive training in Bowring Hospital should, on completion thereof, take a public examination in Madras while it is not so in the case of nurses trained in other institutions. When some members of UNESCO visited these hospitals sometime back they expressed the view that the training imparted in the Victoria and Krishnarajendra Hospitals is not up to standard and should be upgraded. They felt that the standard of training given in the Bowring and Lady Curzon Hospitals is quite satisfactory. Though there is difference of opinion with regard to having a uniform standard of training in the State I personally feel that the standard in the Bowring and Lady Curzon Hospitals should be maintained because this standard has been recognised all over India. With a view to making the training course popular and to secure the required personnel, the Director of Medical Services is of the opinion that the basic qualification may be fourth form course and that the training given in Krishnarajendra and Victoria Hospitals is quite sufficient.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Is it the opinion of the Director that nurses needed for the villages need not have any good training or is it that it is sufficient to appoint them anywhere in the State? If he appreciates the standard of training given in Bowring and Lady Curzon Hospitals, does he mean that such nurses need not be sent to villages? Why not give all the same intensive training and send them to villages?

Sri T. CHANNIAH.—Sir, personally I feel that the standard of training which is imparted at present in Bowring and Lady Curzon Hospitals should be maintained and should not be lowered. But there is a proposal by the Department that chances should be given to persons who have passed fourth and fifth form also to receive training and to work as nurses. Another point is that if the standard of Bowring and Lady Curzon Hospitals is to be maintained throughout the State it involves considerable extra expenditure. This question is being examined. Another Hon'ble Member said that the remuneration which they receive and the concessions which they now enjoy are quite inadequate and incommensurate with the service they render. Sir, different scales of pay exist in different departments. You all agree that it is a question of finance. At present, for a first grade nurse Rs. 75 is the basic pay which goes upto 100 and she is given ration allowance and uniform allowance as also the dearness allowance. Altogether, I think a first grade nurse gets more than Rs. 100. The second grade nurse gets a basic pay of Rs. 45 and goes upto Rs. 75, with ration allowance and uniform allowance as well as the dearness allowance. I quite realise the necessity for revising the scale of pay.

Now, as you are aware, there are no such conditions existing and Government do not consider the desirability of increasing the.....

Sri P. R. RAMAIYA.—Are you giving house rent allowance?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, in Bangalore nurses have been provided with quarters; not in all places, but in the Victoria Hospital and in the Bowring Hospital and in some of the major hospitals where quarters have been built and where there are no quarters they are given house rent allowance.

A MEMBER.—I do not think you give them this allowance in district headquarters.

Another MEMBER.—Even the house rent allowance that was being given formerly has been stopped.

Sri T. CHANNIAH.—My information is that they are given free quarters and where they have no free quarters. house rent allowance is paid to them,

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Can you not make an authoritative statement? Who do you say 'my information is.....'. When he definitely states that no house rent allowance is given, why do you say 'my information is'?

Sri T. CHANNIAH.—It is not possible to give an assurance unless we examine the financial aspect of each case.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—So far as house rent is concerned, it was being given and even now it is said that it is being given. If you find out that it is not given now, only we have made out a good case for it and in that case, why don't you restore it? That is all. There is no new policy in this.

Sri T. CHANNIAH.—If it is not given, I will consider the desirability of giving it.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That too in places where they are not given.

Sri T. CHANNIAH.—You mean in district headquarters and in mofussil places?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—In district headquarters.

Sri T. CHANNIAH.—If they are not given house rent allowance that question will be considered favourably.

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—More than the district headquarters, in the villages they will not get houses. That is very important.

Sri T. CHANNIAH.—House rent allowance is given in Bangalore, Mysore and K.G.F. But in other places it is not given. The question of giving house rent in mofussil places and in district headquarters will be considered sympathetically.

With regard to the other points raised, namely, increasing the cadre strength of nurses, that also will be considered as and when necessity arises.

My friend Sri V. M. Mascarenhas said that instead of having a number of nurses it is better to have a few nurses.....

Sri V. M. MASCARENHAS.—I did not say like that. I want the right type of nurses instead of untrained ones.

Sri T. CHANNIAH.—Even that will be examined. I am glad that he said that he wanted the right type of nurses instead of having nurses who are not trained and who have not got sufficient experience and training and lacking in general qualifications or in the training qualification. I am glad that he also agrees with me.

Sri Sydney Thomas referred to grant of ration and uniform allowance to nurses even when they are on privilege leave. The Mysore Services Regulations do not permit the nurses being given ration allowance when they are on privilege leave. They are not entitled to either the ration allowance or the uniform allowance.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—He says that in that case you may amend the rules.

Sri T. CHANNIAH.—That is to be examined. Under the existing rules it is not possible to give them such allowance when they are on privilege leave.

With regard to the point raised by Srimathi Bellary Siddamma I will see to it next time. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ನವರು, ನರ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ candidates ಗಳಿಂದ application call for ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗುರುತಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

I hope the mover will withdraw the cut motion.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I beg leave to withdraw the cut motion.

The cut motion was, by leave, withdrawn.

Diploma Holders of the Ayurvedic and Unani College, Mysore (Registration).

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I beg to move:

"That the demand under the head '38. Medical' for Rs. 1,10,12,000 be reduced by Rs. 100 (in order to impress on